

เอกสารข่าว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
ฉบับที่ ๓๔/๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมกรรมการ CA 426 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (โปรแกรม Cisco Webex Meetings) โดยมี **นายสมชาย แสวงการ ประธานคณะกรรมการ เป็นประธานการประชุม** และมีประเด็นการพิจารณาที่สำคัญ ดังนี้

ติดตามการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ประเด็นการลดโทษและการจัดลำดับชั้นนักโทษ ในคดีอาญาร้ายแรงหรือคดีทุจริตคอร์รัปชัน

ตามที่ได้ปรากฏข่าว นักการเมืองและอดีตข้าราชการระดับสูงซึ่งเป็นนักโทษ คดีทุจริตโครงการรับจำนำข้าวที่ได้สร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติหลายแสนล้านบาท ได้รับการลดวันต้องโทษและได้รับการปล่อยตัว อันเป็นประเด็นที่สังคมเกิดความเคลือบแคลง สงสัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการลดโทษและการจัดลำดับชั้นนักโทษว่าอาจมีการเลือกปฏิบัติ หรือเอื้อประโยชน์หรือให้สิทธิประโยชน์ต่อผู้ต้องขังกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะหรือไม่

คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญอันเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม การอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนที่ต้องเป็นไปอย่าง เท่าเทียม เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ และต้องดำเนินการตามกรอบของกฎหมาย จึงเห็นควร ติดตามและสอบถามข้อเท็จจริงของกระบวนการในการพิจารณาการลดหย่อนโทษ การจัดลำดับชั้นนักโทษในคดีอาญาร้ายแรงหรือคดีทุจริตคอร์รัปชัน และการบริหารโทษ ของกรมราชทัณฑ์ โดยคณะกรรมการจะได้เชิญปลัดกระทรวงยุติธรรมและอธิบดี กรมราชทัณฑ์มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้ องค์กรเอกชน (NGOs) องค์กรภาคประชาสังคม (CSO) ที่เข้ามาดำเนินงานในประเทศไทย

สืบเนื่องจากคณะกรรมการได้ติดตามรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน รอบที่ ๓ ภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติ ซึ่งประเทศสมาชิกได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอให้ประเทศไทยมีกฎหมายว่าด้วยกิจการ และองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่จะเป็นการจำกัดพื้นที่ในการทำงานขององค์กรเอกชน (NGOs) องค์กรภาคประชาสังคม (CSO) ที่เข้ามาดำเนินงานในประเทศไทยและมีลักษณะการดำเนินการ ที่อาจจะแทรกแซงการบริหารภายในประเทศและอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง โดยคณะกรรมการ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพพิจารณาติดตาม เรื่องดังกล่าว โดยเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการได้เชิญหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน สำนักข่าวกรองแห่งชาติ หน่วยงาน กรองทหาร กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กรมการปกครอง มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของแอมเนสตี้ (Amnesty International : AI) ทั้งในมิติด้านการดำเนินงาน ด้านกฎหมาย และ หน่วยงานที่ดูแล AI ที่เป็นองค์กรเอกชนในประเทศและต่างประเทศ

สำหรับการติดตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหา
รายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. พบว่า ปัจจุบันยังคงมีกระแสคัดค้านต่อต้านทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นและทบทวนอย่างรอบด้าน
ส่วนข้อห่วงใยเกี่ยวกับการดำเนินการของกลุ่มขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม หรือ
กลุ่ม P - Move ที่มีการเรียกร้องเรื่องที่ดินทำกินนั้น รัฐบาลได้มีกลไกในการสร้างความเข้าใจและ
ทำงานร่วมกับกลุ่มดังกล่าวได้เป็นอย่างดี โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาขบวนการ
ประชาชนเพื่อสังคมเป็นธรรมและคณะกรรมการด้านต่าง ๆ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาและ
สนองตอบต่อปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
(ฉบับปรับปรุง) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ**

คณะกรรมการสิทธิเสรีภาพด้านสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะได้พิจารณาติดตาม
ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านสื่อสารมวลชน
เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกิจกรรม Big Rock การพัฒนาระบบคลังข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์
เชิงรุกและการจัดการ Fake NEWS จำนวน ๒ โครงการ คือ

- โครงการพัฒนากล้องข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ภาครัฐเชิงรุก
- โครงการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์

โดยคณะกรรมการได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ได้แก่ สำนักงานกองทุนพัฒนา
สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกรมประชาสัมพันธ์
และได้รับทราบความคืบหน้า ดังนี้

สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้มีการจัดทำรายงานการประเมินผล
กระทบทางสังคมเป็นประจำทุกปี ปัจจุบันเตรียมที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อของประชาชน
เป็นรายปี และนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกับว่า ในแต่ละปีจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ
ผู้รับสารได้อย่างไร เช่น พฤติกรรมของผู้รับสารต่อความรู้ความเข้าใจ Fake NEWS หรือมีการส่งต่อ
ข้อมูลข่าวปลอมมากขึ้นหรือน้อยลงเพียงใด เป็นต้น ส่วนการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ
ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้จัดสรรงบประมาณบางส่วน เพื่อใช้สำหรับการอนุมัติทุนที่เป็นโครงการ
ฉุกเฉิน เช่น โครงการสร้างสื่อเพื่อรณรงค์การรับรู้และเท่าทันสื่อในเรื่องการแพร่ระบาดของ
COVID - 19 โครงการหลักสูตรชีวิตวิถีใหม่และความฉลาดทางดิจิทัล ซึ่งเป็นโครงการตามนโยบาย
ความเร่งด่วนของรัฐบาล เป็นต้น

ประเด็นการแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Fake NEWS) กระทรวงดิจิทัลฯ ได้มุ่งเน้นการตรวจสอบ
ข่าวปลอมโดยใช้ซอฟต์แวร์ Social Listening ในการติดตาม เมื่อพบการกระทำผิดจะส่งต่อให้
ผู้บังคับใช้กฎหมายทั้งตำรวจและศาล และจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้สืบค้นการชี้แจงข้อเท็จจริง
ส่วนกรมประชาสัมพันธ์ ได้มุ่งเน้นการการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ทั้งทางเพจข่าวจริง
ไลน์กลุ่ม อสม. และวิทยุชุมชน เมื่อพบการกระทำผิด จะรับประเด็น จัดทำข่าวและเผยแพร่
ทางช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เพื่อชี้แจงข่าวสารที่บิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงให้
ประชาชนได้รับทราบอย่างทันทั่วถึงแล้ว ปัจจุบันนายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้ทุกส่วนราชการจัดตั้ง
ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม/ข่าวบิดเบือน หรือศูนย์ต่อต้าน Fake NEWS ประจำกระทรวงทุกกระทรวง
ด้วยแล้ว

